

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ КЕРІВНИХ КАДРІВ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ
КАФЕДРА ХОРЕОГРАФІЇ

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА:
ТВОРЧИЙ ПРОЄКТ З ПОЯСНЮВАЛЬНОЮ ЗАПИСКОЮ
на здобуття освітнього ступеня Магістр
на тему: ЛІТЕРАТУРНІ ОБРАЗИ І. КОТЛЯРЕВСЬКОГО В
ХОРЕОГРАФІЧНІЙ ПОСТАНОВЦІ «СИЛА КОХАННЯ»**

Виконала:
здобувачка II курсу групи МХР - 31- 223 спеціальність 024
Хореографія Дейнега Анна Володимирівна
Науковий керівник: доцент, заслужена артистка України
Шумілова Вікторія Віталіївна

2023

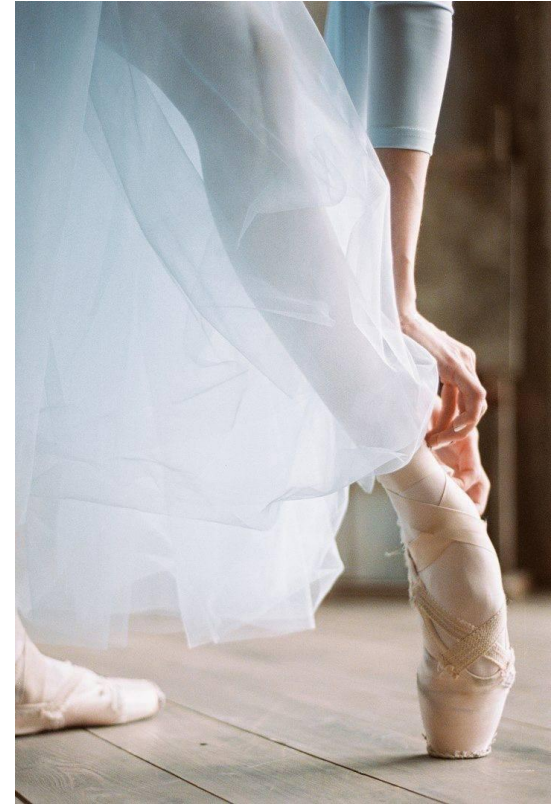
Актуальність роботи

Творчість Івана Котляревського підкреслює важливі цінності, які є універсальними для будь-якої епохи. Відданість кохання, збереження мовної ідентичності та моральної свідомості українського народу залишаються актуальними темами в сучасному суспільстві.

Мета

Мета полягає в хореографічній інтерпретації проблематики порушеної І. Котляревським в «Наталці Полтавці» в контексті сучасних реалій.

Завдання дослідження

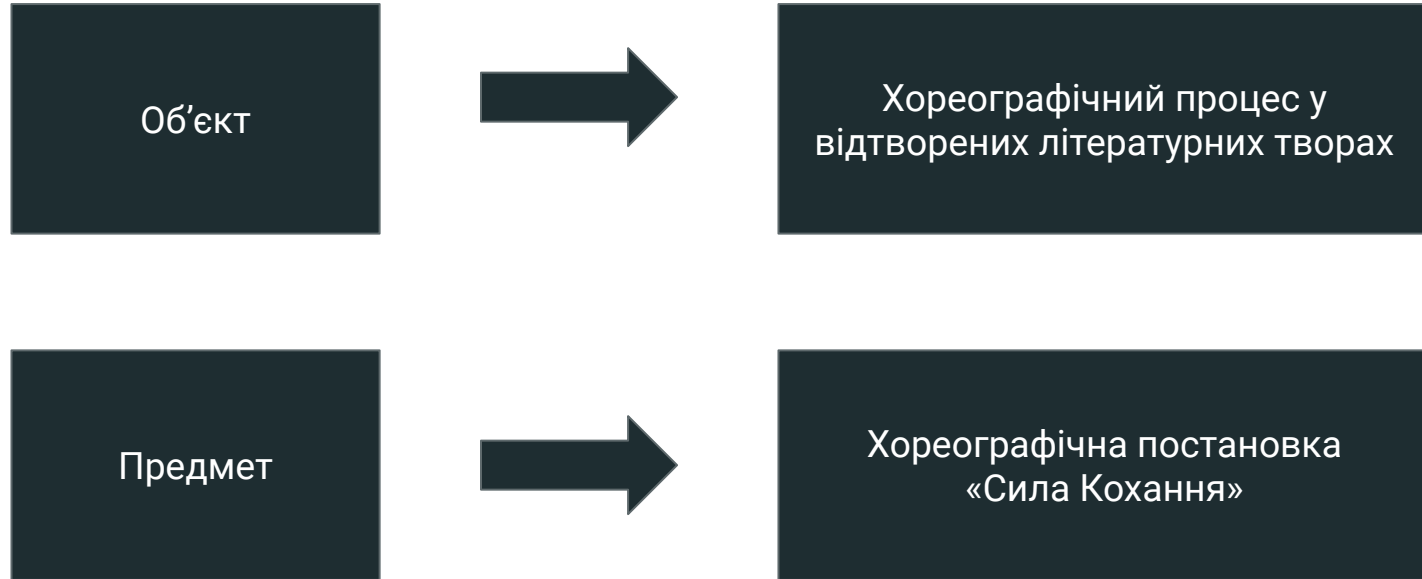
Обґрунтувати теоретичні основи
творчого проєкту

Реалізувати мету творчого
проєкту на практиці

Розкрити композиційні та ідейно-
тематичні рішення постановки

Обґрунтувати засоби художньої

Об'єкт та предмет

Методи дослідження

- історіографічний (для вивчення та аналізу наукової літератури);
- фактологічний (для вивчення та аналізу архівних джерел);
- культурологічний (для з'ясування функцій, які виконує література в хореографії);
- системний (для вивчення мистецтвознавчого аспекту проблеми).

Наукова новизна

Полягає в оригінальній балетмейстерській інтерпретації 1-актового балету. Поставленого за мотивами літературного першоджерела п'єса І. Котляревського «Наталка Полтавка», засобами поєднання класичної хореографії з елементами стилізованої народної хореографії. Постановником було відтворено балетмейстерські знахідки (лексичні, стенографічні, режисерські), які сприяли влучному відображенню характеристик героїв та обставин в яких вони діють.

Практичне значення

Положення й висновки кваліфікаційної роботи «Літературні образи І.Котляревського в хореографічній постановці Сила кохання» можуть слугувати методологічною базою для подальшого вивчення мистецтвознавчих проблем пов'язаних з дослідженнями вітчизняного театру та слугувати просвітницькою та естетично-виховною роллю, сприяючи зростанню інтересу до української літературної класики.

Апробація та публікації результатів дослідження

Наукові та практичні результати роботи доповідались і обговорювалися на VIII Міжнародній науково-практичній конференції «Особливості роботи хореографа в сучасному соціокультурному просторі» (Київ, 1-2 червня 2023р.).

Участь у роботі VIII Міжнародної науково-практичної конференції «Особливості роботи хореографа в сучасному соціокультурному просторі» 1 червня 2023р.

Публікації. За матеріалами дослідження опубліковано тези: 8 - Дейнега А. В. Музика українського балету XIX-XX ст. Особливості роботи хореографа в сучасному соціокультурному просторі: матер. VIII Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 1-2 червня 2023 р.). Київ: НАККиМ, 2023. С. 156-158.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ.

1.1. Аналіз літератури та джерел що стали у нагоді при здійсненні

1.2. Джерело постановки творчості І. Котляревського

1.3. Адаптація літературних образів у хореографії

1.4. Взаємовплив та взаємозбагачення літератури та хореографії

Висновки до 1 розділу

Сучасну українську культуру важко уявити без творчої спадщини Котляревського. Його творчість підкреслює важливі цінності, які є універсальними для будь-якої епохи. Відданість кохання, збереження мовної ідентичності та моральної свідомості українського народу залишаються актуальними темами в сучасному суспільстві. Літературні образи відіграють значущу роль у хореографічному мистецтві, і їх адаптація та використання дозволяють створити унікальні хореографічні твори, що збагачують культурний ландшафт мистецтва. Також, цей розділ показав важливість взаємодії між літературою та хореографією, яка може призвести до створення нових творчих горизонтів та сприяти розвитку обох мистецтв.

РОЗДІЛ 2. ХУДОЖНЬО-АНАЛІТИЧНІ ОСНОВИ РЕАЛІЗАЦІЇ ТВОРЧОГО ЗАДУМУ ХОРЕОГРАФІЧНОЇ ПОСТАНОВКИ «СИЛА КОХАННЯ».

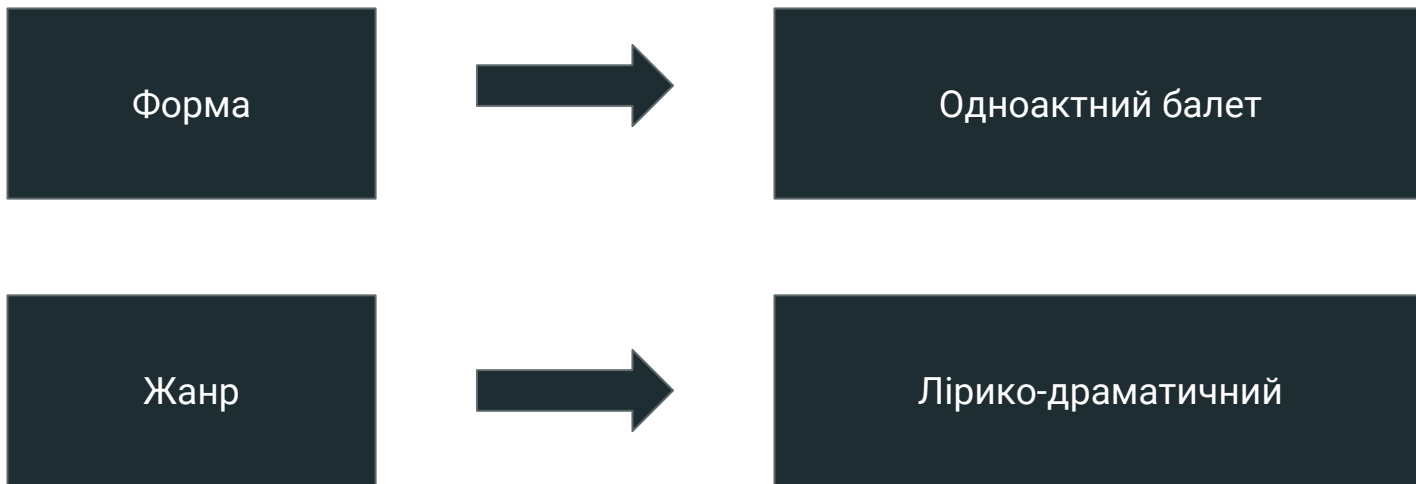

Обґрунтування вибору теми.

Ми обрали цей твір для постановки, тому що «Наталка Полтавка» І. Котляревського, займає визначне місце в культурному доробку. Літературна основа надає хореографії можливість висловити складні емоції та ідеї через рух. Інтерпретація творів Котляревського у хореографії, така як «Сила кохання», розширює культурний контекст і дозволяє глядачеві відчутти глибину літературного образу через виразне мовлення танцю. Такий синтез мистецтва відображає важливість співвідношення літератури та хореографії, яке збагачує культурний доробок і відкриває нові шляхи для творчості.

Ідейно-тематичний аналіз

Ідейно-тематичний аналіз

Тема

Зображення кохання української пари селян, які відстоюють своє право на щастя.

Ідея

Мрія та сподівання на вільне мирне життя людей; на щасливе життя та кращу долю незважаючи на усі негаразди та труднощі життя

Ідейно-тематичний аналіз

Вид

Класичний танець з елементами стилізованого українського танцю

Надзавдання

Розкрити образ незламного кохання через відданість та вірність головних героїв їх готовності пройти через будь-які випробування та ризику, щоб зберегти своє кохання

Драматургічна побудова

- 1. Експозиція** – У теплі останні далі літа в Полтаві, молоді дівчата збирають квіти, кожна із них представляє себе, атмосфера радості і безтурботного життя.
- 2. Зав'язка** – Наталка приєднується до дівчат, вони починають танцювати. Наталка притягує зачаровані погляди парубків, а серед них – і Петро, з яким від народження росла. Разом вони відчують, що постало між ними незвідане досі почуття – кохання.
- 3. Розвиток дії** – Петра забирають на військову службу, Наталка не хоче відпускати коханого. Намір Возного одружитись з Наталкою
- 4. Кульмінація** – Прощання закоханих- це може бути остання зустріч. Петро, з відчуттям обов'язку перед батьківщиною, розуміє, що має йти і захищати її, але його серце залишається з Наталкою.
- 5. Розв'язка** – Петро повертається з служби. Возний зрікається Наталки, на користь Петра, бо розуміє, що кохану йому не втримати. Головні герої отримують благословення рідних.

Характеристика дійових осіб

Головна героїня – є українка дівчина Наталка Полтавка, яка є, власне, уособленням народного жіночого ідеалу. Наталка ніжна й вірна в коханні, з повагою ставиться до старших. Наталка рішуча й смілива, коли їй доводиться відстоювати своє кохання, боротися за нього. І вона спроможна домогтися свого, адже без коханого, Петра, не мислить подружнього щастя. Відсутні в дівчини й такі риси, як корисливість, неправдивість, зрадливість. Наталка справжній ідеал дівчини українки[35].

Головний герой – Петро: працьовитий, сердечний, щирий, безкорисливий, має почуття власної гідності. Петро кохає Наталку «більше всього на світі», «більше як самого себе». Благородство душі цього парубка безкінечне, гідний син своєї Батьківщини.

Характеристика дійових осіб

Возний Тетерваковський: виконує роль сатиричного образу, недостатню освіченість, яку він намагається приховати. Його інтереси низькі та недостойні: він займається визискуванням, судовими справами та забезпеченням свого власного статусу в суспільстві. Покохав просту селянську дівчину, гуманний у ставленні до Наталки, кохає її. Возний проявляє настирливість у своїх зусиллях завоювати Наталку.

Дівчата: уособлюють доброту, соромязливість, справжні подруги Наталки, емпатичні, готові допомогти в скрутний час. У хореографічному втіленні цих персонажів важливо передати не лише їхні характеристики, але й емоційну динаміку їхніх взаємодій. Танцюристи, втілюючи цих персонажів, повинні показати їхній внутрішній світ та взаємовідносини, створюючи образи, які залишають глибоке враження у глядачів.

Загальна кількість кількість виконавців: 6

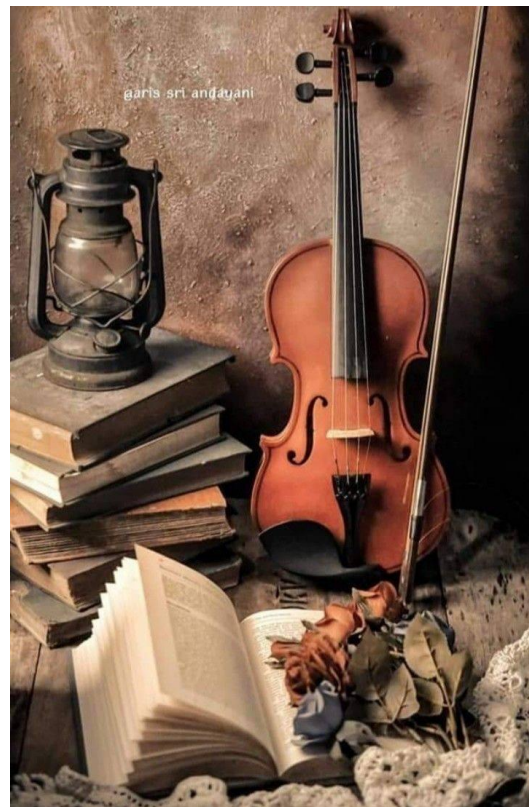

Музичне оформлення

Композиція М. Скорика «Мелодія ля мінор» написана у розмірі 4/4, головна тональність — ля-мінор, складається з 50 тактів

Костянтин Данькевич Лілея” (1 дія) виконує: оркестр Національної опери України ім. Т.Г. Шевченка , музичний розмір 2/4,4/4

Музичний супровід в хореографічній в створеній постановці коливається від помірнього до швидкого з прискоренням у різних епізодах.

Костюми виконавців

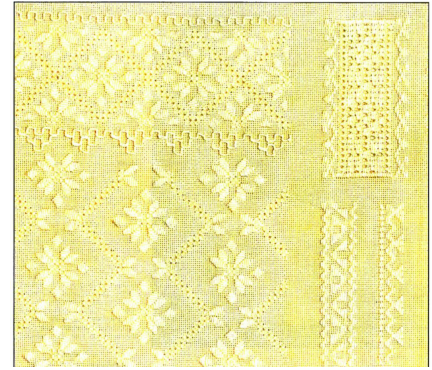
Традиційний одяг Полтавщини відрізнявся. Вбрання набуло особливостей, яке розрізняло його від вбрання в інших регіонах Наддніпрянщини. Вишивка виявилась важливим елементом, розкриваючи понад сто різноманітних швів. Крім того, стиль крій має деякі відмінності.

Вишивання на Полтавщині було складне, бо для однієї сорочки вживали кілька стібків: вирізування, настил, виколку й інші. Найдавніше вишивання було біле по білому.

Вбрання Наталки: Вишита сорочка, спідниця та фартух у традиційному стилі, але з особливим акцентом на витонченості та елегантності, щоб відзначити особливість головної героїні. Коралі надають образу більшої виразності. Вінок зі свіжих квітів з барвистими стрічками символізує її молодість, чистоту та зв'язок з природою.

Вбрання Петра: Сорочка з вузьким комірцем і шаровари, які відображають традиційний чоловічий одяг тих часів. Пояс не лише є елементом вбрання, але й символізує силу та мужність[41]. Вбрання має бути простим, але водночас гідним, підкреслюючи чесний та благородний характер Петра.

Ці елементи вбрання не лише відтворюють історичний контекст та культурні традиції, але й допомагають виразити характери персонажів та їхні взаємини в рамках хореографічної постановки.

Висновки

У другому розділі було проаналізовано художньо-аналітичні аспекти реалізації хореографічної постановки «Сила кохання». Обґрунтування вибору теми Лібрето підкреслює значимість вибору «Наталки Полтавки» як основи для творчого проекту, враховуючи її культурну й емоційну насиченість. Ідейно-тематичний аналіз вказує на глибину та складність втілення літературних образів в хореографію. Шляхи та методи реалізації творчого задуму демонструють комплексний підхід до створення постановки, включаючи костюми виконавців та музичне оформлення, що допомагає створити повноцінний та емоційно насичений хореографічний твір.

Можемо зробити висновок, що сучасне мистецтво може і повинно спиратися на взаємодію та синтез різних форм творчості. Співпраця між літературою та хореографією не тільки збагачує кожне з цих мистецтв, але й дозволяє створювати твори, які відкривають нові горизонти у сприйнятті та інтерпретації літературних творів.

Дякую за увагу